

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen  
2023-09-25  
Besvaras senast  
2023-10-04 kl. 12.00

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

**2023/24:33 Konsulära tjänster för belarusier utomlands**

Den 7 september 2023 utfärdade Lukasjenkos regim i Belarus ett dekret (nr 278 av den 4 september 2023 ”Om förfarandet för utfärdade dokument och utföra åtgärder”) som stoppar de flesta konsulära tjänster för belarusier i utlandet.

Detta dekret innebär att belarusier som befinner sig i utlandet nu måste åka tillbaka till Belarus för att förlänga sina pass, sälja egendom, utfärda en fullmakt eller få födelsebevis eller intyg om att man inte är gift. Dessutom får regimens ambassader rätten att konfiskera belarusiernas pass om de besöker dessa ambassader.

Denna åtgärd är en kraftig upptrappning av regimens förtryck, nu riktad specifikt mot alla belarusier som bor utomlands och som i dagsläget beräknas vara cirka 2 miljoner.

Det är uppenbart att Lukasjenkos regim nu försöker hämnas på många av dessa belarusier. Att de tvingas åka tillbaka till Belarus för att förnya pass eller få olika intyg är ett sätt för regimen att kunna fånga och straffa dem.

I en situation då till exempel gillande av kritiska inlägg på Facebook är straffbart med två års fängelse eller mer är denna åtgärd avsedd att avskärma belarusierna från att uttrycka sina åsikter utomlands.

I juni 2023 antog den parlamentariska församlingen i Europarådet (PACE) en resolution med rekommendationer för medlemsstaterna om hur de ska hantera dessa frågor. Dessa handlar bland annat om att förenkla legaliseringsförfaranden för belarusiska medborgare när de ansöker om uppehållstillstånd, utlännings-/främlingspass och internationellt skydd, att internationellt erkänna belarusiska nationella pass som utfärdas av det belarusiska förenade övergångskabinettet under ledning av Svjatlana Tsichanouskaja samt att ta upp detta problem och hitta samordnade lösningar tillsammans med multilaterala organisationer som UNHCR, IOM, Europarådet och OSSE.

Att tänka utanför lådan och hitta lösningar för de belarusier som nu genom regimens dekret hamnar i en oerhört svår situation är viktigt om vi menar allvar med att vi står upp för och värnar den demokratiska oppositionen i Belarus och folket i Belarus.

Av denna anledning vill jag fråga utrikesminister Tobias Billström:

Avser ministern att ta initiativ till att erkänna belarusiska nationella pass som utfärdas av det belarusiska förenade övergångskabinettet och att försöka hitta andra lösningar på de konsulära problem som nu drabbar det belarusiska folket utomlands?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck